Sytuacja w rolnictwie dolnośląskim na dzień 09.12.2022 r.

Spadek temperatur spowodował zahamowanie wegetacji. Zasiewy zbóż ozimych zostały zakończone w terminie agrotechnicznym. Zboża ozime na większości plantacji były w dobrej kondycji, w fazie od 4 liści do fazy krzewienia. Rzepak ozimy znajdował się w fazie 10-14 liści i przygotowywał się do spoczynku zimowego. To szczególnie ważne, bo nagły spadek temperatury bez okrywy śniegu sprzyja uszkodzeniom roślin nieprzygotowanych do spoczynku zimowego.

W połowie grudnia kończył się zbiór buraków cukrowych, korzenie zostały złożone na pryzmach i czekały na odbiór przez cukrownie w późniejszym terminie. Szacowany plon to 589 dt/ha, czyli nieco więcej niż w ubiegłym roku plon (564 dt/ha). Zawartość cukru wynosiła 17-18%. Zbiory kukurydzy na ziarno były na ukończeniu, w polu pozostało tylko 1% powierzchni, zaplanowanej do zbioru. Szacunkowy plon ziarna wynosił 91,37 dt/ha, w poprzednim roku było to 96,37 dt/ha. Nie występowały duże zagrożenia ze strony chorób, szkodników i chwastów. Większe znaczenie mają teraz warunki przyrodnicze, temperatura, okrywa, warunki wodne. Występowało za to zagrożenie ze strony dzikich zwierząt, na polach zaobserwowano pasące się łabędzie, jelenie, sarny, a w pobliżu zbiorników wodnych – łabędzie.

Sytuacja na rynkach skupu

W porównaniu do ubiegłego miesiąca ceny skupu produktów rolnych spadły o około 10%. Średnia cena skupu pszenicy konsumpcyjnej w grudniu wynosiła 138,08 zł/dt i była niższa o 9% od ceny listopadowej. W ubiegłym roku skupowano pszenicę konsumpcyjną średnio po 121,00 zł/dt, czyli o 12% mniej. Średnia cena pszenicy paszowej spadła w ciągu miesiąca o 10% i wynosiła 130,86 zł/dt. Maksymalne można uzyskać w punktach skupu 144,45 zł/dt. Średnia cena była wyższa od ubiegłorocznej o 11%, kiedy uzyskiwano średnio 116,16 zł/dt. Jęczmień paszowy osiągał średnią cenę skupu wyższą o 14% niż rok temu (107,51 zł/dt). Było to o 7% mniej niż miesiąc temu. O 10% w ciągu miesiąca spadła także cena skupu kukurydzy na ziarno. W zależności od stopnia wilgotności, była ona skupowana po 77,00 do 130,00 zł/dt. Rzepak uzyskiwał średnią cenę 269,06 zł/dt (spadek o 10% w czasie miesiąca). Rok temu było to

308,00 zł/dt, czyli o 13% więcej niż w grudniu 2022.

Żywiec w cenie

Ceny skupu żywca były wyższe od zeszłorocznych o około 30%, ale bez zmian w porównaniu z poprzednim miesiącem. Młode bydło opasowe uzyskiwało średnią cenę 12,68 zł/kg, maksymalne można było uzyskać 15,00 zł/kg. Grudniowa cena była wyższa od ceny z grudnia 2021 roku o 37%. Tuczniki osiągały średnią cenę 6,74 zł/kg, maksymalnie rolnicy mogli dostać 8,42 zł/kg. Rok temu hodowcy uzyskiwali średnio 4,26 zł/kg tucznika (o 37% mniej). Nadal rosły ceny – średnio było to 2,28 zł/l (miesiąc temu – 2,00 zł/l). Cena była wyższa od ubiegłorocznej o 40%. Odbiorcy indywidualni płacili za mleko średnio 3,11 zł/l, maksymalnie – 5,00 zł/l. W porównaniu z poprzednim rokiem, średnia cena dla odbiorów indywidulanych wzrosła o około 15%.

Nawozy trochę taniej

W grudniu 2022 roku ceny nawozów mineralnych nadal spadały. Spadek ten to 3-7% w porównaniu do poprzedniego miesiąca. Rolnik musiał jednak zapłacić więcej o 16-35% niż rok temu o tej samej porze. Najbardziej podrożała polifoska 8. Średnie ceny nawozów w grudniu wynosiły:

- mocznik 46% N – 450,54 zł/dt (cena spadła o 7% w porównaniu z poprzednim miesiącem, w porównaniu do ubiegłego roku wzrost ceny o 16%),
- polifoska 8 – 451,67 zł/dt (spadek ceny w ciągu miesiąca o 3%, wzrost ceny o 35% w porównaniu do ubiegłego roku),
- saletra amonowa 34% – 388,97 zł/dt (cena o 7% niższa w porównaniu do poprzedniego miesiąca, natomiast w porównaniu do ubiegłego roku o 25% wyższa).

Dopłaty na kontach rolników

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa przelewała na konta rolników płatności bezpośrednie i obszarowe z PROW, w ramach tegorocznej kampanii. Zaliczki zostały już wypłacone, a 1 grudnia rozpoczęły się wypłaty końcowe. Do połowy grudnia na konta beneficjentów trafiło 134 mln zł – 94 mln zł w ramach płatności bezpośrednich i 40 mln zł w postaci płatności obszarowych z PROW. W 2022 roku złożono 1,265 mln wniosków o przyznanie dopłat bezpośrednich. Pula środków na ten cel to 16,96 mld zł. Wypłacono już 13,05 mld zł. Czas na realizację płatności w tej kampanii mija 30 czerwca 2023 roku. Warto, by oczekujący na ich przelewy upewnili się, że biura powiatowe Agencji mają

właściwe dane dotyczące numerów ich kont bankowych. Jeżeli rachunek będzie nieaktywny, pieniędzy nie uda się skutecznie przekazać.

Zmieniają się zasady rejestrowania i znakowania zwierząt

Dotyczą one przede wszystkim katalogu gatunków objętych obowiązkiem ewidencjonowania, zasad i terminów dokonywania zgłoszeń, a także wyboru środków identyfikacji. Paszporty bydła posłużą wyłącznie dokumentowaniu przemieszczeń zagranicznych, a podstawową drogą informowania o zdarzeniach ma się stać aplikacja IRZPlus.

Ustawa z 4 listopada 2022 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt zakłada zmiany, które będą wprowadzane sukcesywnie. Nowelizacja przepisów ma dostosować polskie prawo do regulacji obowiązujących w Unii Europejskiej. Umożliwia też skuteczne czuwanie nad dobrostanem zwierząt i walkę z dotykającymi je chorobami zakaźnymi, np. afrykańskim pomorem świń czy ptasią grypą.

Uzupełniające się systemy

System identyfikacji i rejestracji zwierząt po modyfikacjach ma być kompatybilny m.in. z bazami danych Inspekcji Weterynaryjnej. Dotychczasowy rejestr zwierząt gospodarskich i siedzib stad, który zawierał dane dotyczące bydła, owiec, kóz i świń, zostanie przekształcony w komputerową bazę danych i uzupełniony o informacje na temat nieewidencjonowanych do tej pory w Agencji gatunków – koniowatych, wielbłądowatych, jeleniowatych, a także zakładów drobiu.

Działalność, czyli nowa kategoria

W nowych przepisach zmienia się definicja posiadacza (w przypadku koniowatych mowa jest w nich również o właścicielu), a podstawową kategorią – w miejsce siedziby stada – staje się działalność.

Obowiązkowi zgłoszenia podlegać będą cztery główne rodzaje działalności:

- siedziba stada, jeśli prowadzi się – chów, hodowlę, wypas, miejsce gromadzenia, grupę tresowanych zwierząt, ich skup, obrót nimi, pośrednictwo w tym obrocie, bądź cyrk objazdowy, a także organizuje się targi, wystawy, pokazy lub konkursy zwierząt; dokonuje się uboju tych pochodzących z innych siedzib w celu produkcji mięsa na użytek własny,
- rzeźnia,
- zakład drobiu,

- zakład przetwórczy lub spalarnia.

Każdy z wymienionych rodzajów działalności zostanie oznaczony odrębnym numerem, a posiadacze zwierząt do tej pory nieewidencjonowanych przez Agencję, będą mieli obowiązek – oprócz wystąpienia o nadanie statusu producenta – do zarejestrowania:

a. siedziby stada koniowatych oraz zgłoszenia zwierząt (w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy),
b. siedziby stada jeleniowatych i wielbłądowatych (nie później niż 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy – również od tego momentu posiadacze zwierząt będą mieć 18 miesięcy na ich oznakowanie i zgłoszenie),
c. zakładu drobiu oraz zgłoszenia w komputerowej bazie liczby ptaków lub jaj wylęgowych (w ciągu 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy).

Urodzenia i znakowanie

Inne będą terminy na zgłaszanie urodzeń i znakowanie zwierząt, w zależności od gatunku. Hodowcy bydła, niezmiennie na dokonanie obu czynności będą mieć 7 dni. Posiadacze owiec i kóz na zgłoszenie urodzenia zwierzęcia i jego oznakowanie dostaną do 30 dni, jeśli matka była objęta wsparciem dobrostanowym. W innym przypadku znakowanie owcy lub kozy będzie musiało nastąpić w terminie 30 dni od dnia objęcia matki wsparciem – jednak nie później niż 180 dni od urodzenia potomstwa lub przed opuszczeniem przez nie siedziby stada, w której się urodziło.

W przypadku jeleniowatych i wielbłądowatych termin na dokonanie obu czynności wyniesie maksymalnie 9 miesięcy. Zmiana dotyczy świń, bo nowe przepisy zobligują ich posiadacza do poinformowania o urodzeniu i oznakowaniu tych zwierząt nie później niż 37 dni od zdarzenia, a informacja o podejrzeniu wystąpienia choroby zakaźnej powinna znaleźć się w komputerowej bazie w ciągu 2 dni. Gdy mowa o koniowatych, warto wiedzieć, że na zgłoszenie urodzenia ustawa daje 3 miesiące, a opisu i identyfikacji będzie musiał dokonać właściwy związek hodowców koni w ciągu 12 miesięcy od urodzenia zwierzęcia.

Należy podkreślić, że w przypadku wszystkich wymienionych gatunków będzie trzeba poinformować o zdarzeniu innym niż urodzenie, przed upływem 7 dni od jego wystąpienia.

Kolczyki, opaski, tatuaże

Zmiana przepisów pozwoli na stosowanie tych środków identyfikacji, które zostały uwzględnione w unijnych przepisach, czyli zwykłych i elektronicznych kolczyków lub opasek na pęcinę, kapsułek ceramicznych (bolusów), wszczepianych transponderów oraz tatuaży. Będzie to zależało od kombinacji oznaczeń przypisanych określonym gatunkom zwierząt oraz oferty dostawców, którzy zostali wpisani na listę prowadzoną przez ARiMR. Oprócz tego dla użytkowników aplikacji IRZPlus uproszczona zostanie procedura zaopatrywania się posiadaczy zwierząt w środki identyfikacji, a związane z tym wizyty w placówkach Agencji nie będą konieczne.

Rzeźnie, pośrednicy, spalarnie

Od wejścia w życie ustawy na podmioty nadzorowane – rzeźnie, pośredników czy targi i spalarnie – nałożony zostanie obowiązek składania zgłoszeń w formie elektronicznej. Natomiast posiadacze zwierząt, do końca 2025 roku wciąż będą mogli dokonywać zgłoszeń w formie papierowej. Formularze do pobrania i wydruku będą dostępne na stronie internetowej Agencji. Później obowiązkowe stanie się informowanie o zdarzeniach dotyczących utrzymywanych zwierząt za pośrednictwem aplikacji IRZPlus, Ci, którzy robią to teraz wyłącznie elektronicznie, zostaną automatycznie zwolnieni z obowiązku prowadzenia tradycyjnej księgi rejestracji lub ewidencji.

Świnie – spis dwa razy do roku

Natomiast w przypadku świń 2 razy w roku (do 30 czerwca oraz do 31 grudnia) trzeba będzie sporządzać spis zwierząt, który uwzględni również nieoznakowane jeszcze zwierzęta.

W kraju bez paszportu

Istotną zmianą jest również rezygnacja z paszportów dla bydła w obrocie krajowym. W przypadku planowanego wywozu zwierzęcia tego gatunku do innego kraju Unii Europejskiej obowiązkowe będzie zgłoszenie tego z wyprzedzeniem 5 dni w biurze powiatowym ARiMR, które w ciągu 3 dni wyda bezpłatnie niezbędny dokument. Będzie go można odebrać osobiście, za pośrednictwem placówki pocztowej lub pobrać z systemu – po wcześniejszym wyrażeniu na to zgody.

Źródła: *Ustawa z 4 listopada 2022 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt, meldunki PZDR oraz informacje ARiMR*

Sylwia Kędzierska DODR

- Udostępnij
- Drukuj
- PDF

Data publikacji
27.12.2022